

PÁLYAMŰ

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által a 391.E/2024.(IX.20.) OBHE számú határozattal kiírt, a Budapest Környéki Törvényszék elnöki állására benyújtott pályázathoz.

I. Bevezetés

A törvényszék elnökének feladatait a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi) 119.§-120.§., valamint a Budapest Környéki Törvényszék (BKT) Szervezeti- és Működési Szabályzata (SzMSz) 15.§., 16.§. és 60.§. részletesen rögzíti, így ezeket a pályaműben nem sorolom fel és nem ismétlem meg, ezek az elnöki tevékenységre kötelezően irányadóak.

Arra tekintettel, hogy a BKT elnöki tisztségét 2019. január 15. óta betöltöm, a pályaműben kitérek az eddigi vezetői tevékenységemre, az azóta eltelt közel hat év fontosabb mérföldköveire, meghozott döntéseire, emellett a pályázati kiírásnak is megfelelően természetesen a jövőre vonatkozó tervekre és célkitűzésekre is.

Sok esetben azonban csak utalok az egyes területeken arra, hogy milyen intézkedések születtek a közel hat év alatt, amelyeket fent kívánok tartani, hiszen számtalan olyan döntés született már, amelyek az előző pályázatomban foglalt célkitűzések megvalósítását szolgálták és szolgálhatják a jövőben is.

Természetesen minden területre igaz az, hogy a folyton változó környezet állandó figyelmet követel, nem lehet ragaszkodni semmilyen, a múltban már bevált módszerhez, csak azért, mert „így szoktuk”. Lehet, hogy a régi módszernél nincs jobb, de ennek igazolására állandó nyitottsággal kell hozzáállni minden változáshoz és új kihíváshoz.

Emellett igaz az a tézis is, hogy nincs olyan rendszer, amit ne lehetne tökéletesebbé tenni, ezért törekedni kell arra is, hogy minden meghozott intézkedés hatását folyamatosan utánkövetve monitorozzuk, mert a hatékonyság csak így biztosítható.

A pályaműben nem célozom a statisztikai adatok túlzó bemutatása, csak abban a mértékben, ami szükséges ahhoz, hogy a BKT jelenlegi helyzetét bemutassam és a pályázati kiírásnak megfelelően a jövőbeli célkitűzéseknek alapot adó helyzetértékelést alátámasszam.

Az elmúlt években, 2019. óta minden évben beszámoltam az összbírói értekezletnek és az OBH Elnökének a BKT előző évi tevékenységéről, ezek a beszámolók részletesen tartalmazzák minden, a törvényszék működésével kapcsolatos statisztikai adatot, táblázatot, diagrammot, ezek megismétlését a pályaműben indokolatlannak tartom.

A BKT az ország második legnagyobb bírósága, szervezetileg a legszéttagoltabb, a legtöbb járásbírósággal, ezzel összefüggően például a legtöbb épülettel rendelkezik. Ehhez a bírósághoz tartozni rangot és megbecsülést jelent, vezetőként pedig megtiszteltetést, ugyanakkor nagy kihívást.

A pályamű adott pontjainál kitérek azokra a speciális körülményekre, amelyek a törvényszék státuszát és feladatait meghatározzák és amik megmutatják azt, hogy mitől más a BKT, mint a többi bíróság, milyen tényezők azok, amelyek ezt az egyedi sajátosságokkal bíró szervezeti egységet jellemzik.

A pályaműben pontokba szedve térek ki az egyes területekre, ami semmiképpen nem prioritási sorrendet jelent, hiszen a törvényszék és annak igazgatása komplex egységet képez, az egyes területek összefüggenek és egymástól nem választhatóak szét.

Fentebb érintettem már, de ehelyütt is kiemelem, hogy milyen alapelvek vezérelnek a vezetői feladat ellátása során, amelyeknek igyekeztem eddig is megfelelni és erre törekszem a jövőben is.

A vezetői munka elsősorban szolgálat, soha nem önmagáért való hatalomgyakorlás, a vezető alapvető feladata az, hogy az ítélkező munkát végző bírák tevékenységét segítse, az ítélkezés feltételeit megteremtse, biztosítsa.

Az előző pályázatomban is kiemeltem, azóta is ezt tartom, a vezetés során a következetesség, az objektivitás, a kiszámíthatóság, a nyitottság, a közvetlenség és a megfelelő kommunikáció elengedhetetlen. Az elmúlt években igyekeztem ennek megfelelni, pályázatom sikere esetén törekszem ezeket fenntartani és tovább erősíteni.

Még egyetlen gondolat a bevezetőben, amit mindenképpen szeretnék kiemelni. A modern civilizáció velejárója a felgyorsult világ, az állandó változás, a folyamatos új kihívások. Ezek az elmúlt években fokozottan jelentkeztek az életünkben.

Az elnöki kinevezésem első évében földrengés miatt kellett kiüríteni a Thököly úti épületet, 2020-ban megjelent egy soha nem látott és gondolt, a mindennapi életet gyökeresen megváltoztató vírus, a SARS-19 (covid), mire ezt magunk mögött hagytuk 2022-re, kitört a fegyveres konfliktus egy szomszédos országban, az energiaárak elszabadultak, amelynek hatása azóta is érződik, soha nem látott mérteteket öltött az infláció. A rendkívüli helyzetekben rendkívüli helytállásra volt szükség mindenki részéről, alkalmazkodni kellett a megváltozott körülményekhez, úgy, hogy eközben a legfontosabb feladat, a hatékony és időszerű ítélkezés követelménye ne szenvedjen csorbát.

Ezen körülmények között születtek azok az eredmények, amelyek a következő pontokban bemutatásra kerülnek.

A BKT a bírói karának és minden dolgozójának az elmúlt években végzett kiemelkedő, megfeszített és lelkiismeretes munkája eredményeként jelentős előrelépést ért el az ügyhátralék csökkentése, a hosszú pertartamú ügyek számának és arányának csökkentése és az ítélkezés színvonalának és hatékonyságának növelése terén.

A törvényszék elnökének tevékenységét az OBH Elnökének stratégiai célkitűzései meghatározzák. Ezekre, a törvényszékre vonatkoztatva a pályamű következő pontjaiban kitérek.

A bevezetést követően elsőként, a magas színvonalú és időszerű ítélkezés, mint stratégiai célkitűzés körében röviden bemutatom a BKT ügyforgalmi jellemzőit.

II. Az ügyforgalmi adatok alakulása

Az ügyforgalmi adatok bemutatása a pályaműben elengedhetetlen, mert egy bíróság, mint szervezeti egység jellemzőit alapvetően határozza meg, kihat valamennyi igazgatási területre és determinálja a célkitűzéseket.

Az ügyérkezés objektív adat, amire ráhatása egy szervezeti egységnek sincsen, de a bírák munkaterhének egyik meghatározó eleme, kiegyenlítése (törvényszéki szinten) elnöki feladat, így például a létszámgazdálkodást is alapvetően határozza meg.

A befejezések számának alakulása a bírói teljesítményt mutatja, az ügyérkezéssel összevetve következtetés vonható le például a létszám megfelelőségére, feltárhatók az esetleg problémás területek.

Az ügyérkezés és a befejezések száma határozza meg a folyamatban maradt ügyek számát, ami egyrészt az aktuális bírói munkaterhet mutatja, másrészt az időszerűségi adatokat is alapvetően határozza meg.

A statisztikai adatok pusztá bemutatásán túl fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a BKT speciális helyzete itt is tetten érhető. Az országos átlaghoz és tendenciákhoz képest ugyanis több ügyszakban eltérő folyamatokat látunk, ami elsősorban az ügyérkezés növekedésében, illetve az országoshoz képest kisebb mértékű csökkenésben mutatkozik meg.

Ennek a folyamatnak a megértéséhez és a jövőbeli várható tendenciákra történő felkészüléshez elengedhetetlen az okok feltárása és vizsgálata, amelyek a bírósági szervezeten túlmutatnak, de röviden szót ejtek róla, mert a BKT következő éveire ezek a körülmények hatással lesznek és erre fel kell készülni vezetői szinten.

Annak érdekében, hogy fel lehessen mérni az országos jellemzőktől való eltérésnek az okát, ezen felül pedig azt, hogy mennyire állandó tendenciáról van szó, szükségesnek láttam tágabb nézőpontból is megvizsgálni a jelenséget. Szükséges ez annak érdekében is, hogy a jövőre nézve tervezhető legyen a BKT, mint szervezeti egység működése és a bírói létszám esetleges elégtelensége okán ne kerüljenek veszélybe az igazságszolgáltatás stratégiai célkitűzései, elsősorban a hatékony és időszerű ítélkezés.

A KSH közzétett statisztikai adatai szerint 2023.-ban, július végéig csak a természetes fogyás, vagyis a születések és a halálozások számának különbsége miatt 24 407-tel csökkent Magyarország népessége. Az elmúlt bő ötven év hat népszámlálásának (1970, 1980, 1990, 2001, 2011 és 2022) adataiból pedig az látszik, hogy az 1980-ban mért 10,7 milliós csúcs óta 1,1 millióval, azaz több mint 10 %-kal csökkent Magyarország népessége.

A népességfogyás természetesen igencsak eltérően jelentkezett az ország különböző részeiben. Három vármegyének nőtt a lélekszáma az általános népességfogyás ellenére: Pest, Győr-Moson-Sopron, valamint Fejér vármegyéé. Ezen megyék közül pedig legnagyobb mértékben Pest vármegyéé, ahol nagyjából másfélszer annyian éltek a 2022.-es népszámlálási adatok szerint, mint 1970-ben.

Ennek két fő oka van: az egyik a megyébe beköltözés hatása (főleg a kilencvenes évektől elsősorban a fővárosból), a másik, részben ezzel összefüggésben – mivel jellemzően fiatal házaspárok, kisgyerekes, illetve gyerekvállalásra készülő családok költöznek ki –, az országos átlagnál jóval alacsonyabb természetes fogyásé.

Pest vármegyében 2001-ről 2022-re a 15 év alattiak száma 17,6 százalékkal, a 3 év alattiaké 31,1 százalékkal nőtt.

A természetes fogyás 2011-2022 között mindössze 2,3 százalékos volt, az országos 4,7 százalékkal szemben.

Összehasonlításképpen, a főváros, Budapest lakossága az 1970.-es adatokhoz képest 2023.-ra 84%-ra csökkent, míg Pest Vármegye lakossága 152%-ra nőtt.

Amennyiben a 2001.-es népszámlálási adatokhoz viszonyítunk, akkor is szembetűnő az ellentétes tendencia.

lakosságszám	2001.	2023.
Budapest	1.759.209	1.671.004
Pest Vármegye	1.071.898	1.328.790

(forrás KSH)

Nem csak a fővárossal való összevetésben mutatható ki Pest Vármegye és települései dinamikus fejlődése. A KSH népszámlálási adatai alapján elkészült az ország 15, legnagyobb lakosságszám-növekedést elért településének kimutatása is, ez pl. 2022-ben 13 Pest vármegyei települést tartalmazott, mindössze kettő, másik vármegyei település szerepel ezen a listán, a Hajdú-Bihar Vármegyei Hajdúsámson a 9., a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rajka pedig a 13. helyen. Ezen kívül csak Pest Vármegyei települések szerepelnek, a 15-ből 13 esetben, első helyen egyébként Érd található, mint a legdinamikusabban növekvő település.

Ezek a KSH által közzétett statisztikai adatok magyarázatot adnak az ügyforgalmi adatokra és arra a tendenciára, hogy az országos átlaggal szemben a BKT illetékességi területén miért nő jobban és miért magasabb az ügyérkezés, elsősorban a civilisztikai ügyszakban. Emellett következtetni lehet és számítani kell arra, hogy ez a tendencia a következő években is fennmarad, erre pedig a bírósági igazgatásnak és az igazgatási vezetőknek is fel kell készülni.

Az első táblázat az ügyérkezés adatait mutatja az elmúlt években.

			érkezett ügyek száma					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróságok	Civilisztika	peres	16609	14595	15318	14400	15406	8110
		nemperes	4788	5000	5554	6689	7124	3633
	Büntető	peres	3093	2848	2572	2702	2546	1302
		nemperes	6825	8704	9592	9861	9057	4351
	Szabálysértés	peres	3133	2861	3592	4078	3933	2227
		nemperes	24736	25744	30052	21435	22518	11801
Törvényszéki I. fok	Civilisztika	peres	1222	1054	1089	1083	1131	625
		nemperes	1253	1046	1759	1638	1592	865
	Büntető	peres	78	125	94	117	117	63
		nemperes	207	100	167	134	149	63
Törvényszéki II. fok	Civilisztika	peres	1104	975	1222	1256	1074	524
		nemperes	2421	2427	2775	2562	2390	1252
	Büntető	peres	870	734	853	856	741	377
		nemperes	1958	2222	2654	2712	2351	1164
KMB	Közigazgatás	peres	1783	3889	2644	2597	2640	1174
		nemperes	155	214	222	233	230	114
	Munkaügy	peres	463	940	485	416	408	203
		nemperes	111	113	118	113	91	55

A fenti táblázatban nem szerepel, de fontosnak tartom kitérni rá, hogy a BKT részesedése az országos ügyforgalomból (peres és nemperes ügyek együtt) az elmúlt három évben 12%, 12,1% és 11,7% volt, az összes ügyet nézve. Ugyanakkor a járásbíróságok országos civilisztikai peres ügyérkezéséből való részesedése 13,7%, 13,2% és 13,6% volt, ami ennél lényegesen magasabb. Ezzel összefüggésben lényegesen magasabb a civilisztikai másodfokú ügyérkezés is, az országosból való részesedés itt 14,7%, 15,8% és 13,1% volt az elmúlt három évben.

Ezeket az adatokat példálózó jelleggel azért emeltem ki, mert rámutat arra, amit fent említettem, hogy a társadalmi változások a törvényszék életére is természetesen kihatással vannak, az országos tendenciától eltérő hatások érvényesülnek és azok figyelemmel kísérése nélkülözhetetlen a jövőbeni kihívások időben történő felismerése és kezelése szempontjából.

A következő táblázatban külön is bemutatom a törvényszéki polgári és gazdasági ügyek érkezését (mivel a BKT-n külön kollégiumok működnek az ügyszakokban), ami a fent elmondottakat alátámasztja. Mindkét ügyszakban emelkedik az ügyérkezés, a polgári ügyek tekintetében 2020. óta folyamatosan és jelentős mértékben. A gazdasági ügyek esetén egy átmeneti csökkenés után a tavalyi évtől kezdve ismét nő a peres ügyérkezés, a 2024. első félévi adatokat nézve prognosztizálható, hogy a tendencia az idei évben is folytatódik.

			érkezett ügyek száma					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Törvényszéki I. fok	Polgári	peres	654	568	656	696	739	396
	Gazdasági	peres	568	486	433	387	392	229

Az érkezett ügyeket egy bírói tanácsra lebontva, az országos adatokkal összehasonlítva mutatja be a következő táblázat, ami a bírói munkateher vizsgálata szempontjából lényeges.

egy bíróra/tanácsra jutó peres ügyek átlagos havi száma			érkezett					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróság	Civilisztika	BKT	23,46	18,40	19,65	19,06	20,24	19,83
		országos	18,89	17,59	17,06	17,14	18,37	17,66
	Büntető	BKT	7,65	6,90	6,77	7,43	7,84	6,97
		országos	7,31	6,54	6,52	7,50	7,85	6,96
Törvényszék I. fok	Civilisztika	BKT	9,62	7,53	7,14	7,48	8,76	8,70
		országos	8,37	9,44	8,74	9,08	9,58	9,25
	Büntető	BKT	0,95	1,51	1,20	1,90	1,66	1,47
		országos	1,28	1,50	1,27	1,54	1,49	1,25
Törvényszék II. fok	Civilisztika	BKT	13,75	12,50	14,45	14,39	11,53	10,15
		országos	14,39	11,16	12,30	12,30	10,76	9,29
	Büntető	BKT	15,36	11,68	17,45	15,31	11,34	9,68
		országos	15,76	10,81	13,30	15,38	13,85	12,42
Közigazgatás egyesbíró		BKT	n.a.	34,08	28,92	38,82	39,14	40,04
		országos	n.a.	22,62	14,89	16,42	14,54	13,46
Közigazgatás tanács		BKT	n.a.	42,25	34,05	25,10	28,32	19,99
		országos	n.a.	57,32	44,23	33,43	31,36	24,64

Az adatok értékelésénél azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy ez egyrészt nem tartalmazza a másodfokú tanácsok által intézett nemperes ügyek számát, másrészt pedig a törvényszék civilisztikai ügyszakában a polgári, gazdasági és munkaügyi ügyek együttesen szerepelnek, míg a BKT-n külön kollégiumok működnek ezekben a szakágakban.

A pályamű következő, III. pontjában kitérek arra is, hogy ezen felül miért nem ad még objektív összehasonlító adatot ez a fenti számsor.

Annak bemutatására azonban alkalmas ez a táblázat, hogy ebből is látszik, a munkateher szinte valamennyi szinten és ügyszakban az országos átlag feletti, ráadásul az elmúlt években jelentős csökkenés sem látszik, sőt, számos területen nőtt is az ügyterhelés.

Ezen ügyérkezési adatokat követően bemutatom a befejezett ügyek számának alakulását az egyes szinteken és ügyszakokban, az első táblázatban az összesített adatokat.

			befejezett ügyek száma					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróságok	Civilisztika	peres	16582	14905	16371	15690	15561	8270
		nemperes	4702	5015	5499	6694	7133	3581
	Büntető	peres	4025	2978	2762	2685	2496	1364
		nemperes	6808	8450	9719	9951	9069	4386
	Szabálysértés	peres	3468	2796	3580	4139	3860	2208
		nemperes	30500	24061	30977	22748	22387	10837
Törvényszéki I. fok	Civilisztika	peres	1188	1240	1132	1084	1066	591
		nemperes	1321	1052	1568	1539	1621	840
	Büntető	peres	109	103	96	98	105	62
		nemperes	204	111	160	132	145	70
Törvényszéki II. fok	Civilisztika	peres	1206	943	1222	1228	1228	585
		nemperes	2606	2480	2762	2614	2470	1329
	Büntető	peres	1033	776	762	791	922	413
		nemperes	1986	2149	2648	2771	2342	1163
KMB	Közigazgatás	peres	1775	3381	2701	2475	2417	1525
		nemperes	200	216	222	232	235	116
	Munkaügy	peres	498	947	526	469	398	206
		nemperes	117	109	112	123	90	52

Az összesített adatok azt mutatják, hogy a befejezések száma szinte mindig meghaladta az érkezett ügyek számát, ez lesz majd megfigyelhető a folyamatban maradt ügyeket bemutató táblázatban is. Ezáltal az ügyhátralék az elmúlt években csökkent.

A következő táblázat az egy bírói tanácsra jutó befejezett ügyek számát mutatja be, országos összehasonlítással, de azzal a megjegyzéssel, amelyet az érkezett ügyek esetében már jeleztem

egy bíróra/tanácsra jutó peres befejezés			befejezett					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróság	Civilisztika	BKT	23,42	18,79	21,00	20,77	20,44	20,22
		országos	19,62	17,57	18,08	17,92	18,44	18,35
	Büntető	BKT	9,96	7,21	7,27	7,39	7,68	7,31
		országos	8,40	6,38	6,50	7,18	7,52	7,64
Törvényszék I. fok	Civilisztika	BKT	9,35	8,86	7,52	7,75	8,33	8,38
		országos	9,28	9,75	8,94	9,56	9,25	9,32
	Büntető	BKT	1,33	1,24	1,23	1,59	1,49	1,45
		országos	1,29	1,24	1,28	1,36	1,38	1,39
Törvényszék II. fok	Civilisztika	BKT	15,64	12,37	14,45	14,07	13,18	11,33
		országos	16,31	12,26	12,10	12,56	11,23	10,33
	Büntető	BKT	18,23	12,35	15,59	14,15	14,11	10,60
		országos	17,37	12,28	13,00	14,34	14,10	13,66
Közigazgatás egyesbíró		BKT	n.a	31,87	30,69	35,47	36,40	40,39
		országos	n.a	22,94	19,62	19,17	18,68	16,44
Közigazgatás tanács		BKT	n.a	27,78	32,60	25,38	25,49	33,87
		országos	n.a	30,87	33,36	25,70	23,53	24,40

Jól látszik ebből, hogy a befejezések száma ugyanúgy, mint az érkezett ügyek száma esetében, szinte minden esetben meghaladja az országos átlagot és az ügyérkezést is, mint azt az összesítő táblázat bemutatta.

A következő táblázat a folyamatban maradt ügyek számát tartalmazza. Az előző táblázat kimutatta, hogy a befejezett ügyek száma szinte minden szervezeti egységben folyamatosan meghaladta az érkezett ügyek számát (és az országos átlagot is), ennek köszönhetően az ügyhátralék csökkent. ezen belül jelentősen csökkent a hosszú pertartamú ügyek száma, de erre külön az V. pontban kitérek.

			folyamatban maradt ügyek száma					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróságok	Civilisztika	peres	9078	8768	7715	6425	6270	6110
		nemperes	605	590	645	640	631	683
	Büntető	peres	1802	1672	1482	1499	1549	1487
		nemperes	638	892	765	675	663	628
	Szabálysértés	peres	264	329	341	280	353	372
		nemperes	3784	5467	4542	3229	3360	4324
Törvényszéki I. fok	Civilisztika	peres	874	688	645	644	709	743
		nemperes	271	265	456	555	526	551
	Büntető	peres	54	76	74	93	105	106
		nemperes	14	3	10	12	16	9
Törvényszéki II. fok	Civilisztika	peres	417	449	449	477	323	262
		nemperes	536	483	496	444	366	289
	Büntető	peres	375	333	424	489	308	272
		nemperes	52	125	131	72	83	84
KMB	Közigazgatás	peres	741	1249	1192	1314	1537	1186
		nemperes	15	13	13	14	9	7
	Munkaügy	peres	305	298	257	204	214	211
		nemperes	0	4	10	0	1	4

Az összesített adatok után a folyamatban maradt ügyeknél is csatolom az egy bíróra (tanácsra) jutó ügyek számát mutató táblázatot.

Az ügghátralék csökkenése ezen a táblázaton is jól nyomon követhető, csak a törvényszéki büntető elsőfokú ügyeknél és a közigazgatási ügyszakban nőtt, minden más esetben csökkent.

egy bíróra/tanácsra jutó peres ügyek			folyamatban maradt					
			2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. I. félév
Járásbíróság	Civilisztika	BKT	153,85	132,66	118,73	102,05	98,83	89,63
		országos	97,64	96,27	85,14	78,30	79,83	69,07
	Büntető	BKT	53,50	48,59	46,81	49,48	57,22	47,80
		országos	39,08	41,77	44,76	51,03	57,55	46,55
Törvényszék I. fok	Civilisztika	BKT	82,54	59,02	49,11	50,79	63,04	60,17
		országos	47,68	47,96	48,22	45,24	49,35	42,82
	Büntető	BKT	7,91	11,00	11,35	18,15	17,86	14,89
		országos	13,58	16,62	15,20	17,55	19,08	15,46
Törvényszék II. fok	Civilisztika	BKT	60,97	68,56	63,73	65,58	41,61	30,45
		országos	53,26	45,31	48,72	45,52	39,29	27,61
	Büntető	BKT	79,44	63,58	104,07	104,94	56,57	41,90
		országos	75,97	56,02	61,43	77,76	68,94	52,93
Közigazgatás egyesbíró		BKT	n.a	104,14	132,67	203,65	218,40	195,51
		országos	n.a	76,55	61,61	77,95	68,65	57,23
Közigazgatás tanács		BKT	n.a	286,24	229,63	183,11	240,86	153,26
		országos	n.a	209,84	166,31	135,26	124,83	86,57

Látható, hogy a folyamatban maradt ügyek egy bírói tanácsra jutó száma az elmúlt években jelentősen csökkent, annak ellenére, hogy az egy bírói tanácsra jutó (és egyébiránt az összesített) ügyérkezés nőtt, vagy sokkal kisebb arányban csökkent, mint a folyamatban maradt ügyek száma.

Ez pedig igazolja azt, hogy az ügyhátralék, a folyamatban maradt ügyek számának csökkenése elsődlegesen arra vezethető vissza, hogy a bírák az átlagot meghaladó mértékben fejezték be az előttük folyamatban lévő ügyeket.

III. Az ügyek összetettsége – ami a számok mögött van

Fontosnak tartom külön pontban kiemelni azt, ami minden szinten és minden ügyszakban tetten érhető, hogy az elmúlt években az ügyek, ezáltal a bírói referádák elnehezültek, összetettebbé váltak, feldolgozásuk időigényesebb lett.

Akkor, amikor a statisztikai adatokat vizsgáljuk, és elemezzük az érkezett és a befejezett, valamint a folyamatban lévő ügyek számát, az egy tanácsra jutó munkaterhet ezzel önmagában nem tudjuk kifejezni, hiszen két egyforma ügy nincs.

Általános megállapítást lehet tenni az ügyek elnehezülésére, de az egyes szervezeti egységekben, különösen országos szinten, ez nyilván eltérően jelentkezik. Ahhoz, hogy a bírói munkateher kifejezhető legyen, szükséges az ügyek nehézségének, munkaigényességének a kifejezése is. Az OBH Elnöke által létrehozott Súlyszám-kabinet minden ügyszakban és szinten felülvizsgálja a korábbi súlyszám-rendszert, ennek következtetés és országosan egységes

alkalmazása a remények szerint még objektívebb képet fog adni az egyes szervezeti egységekben dolgozó bírák munkaterhéről.

IV. Megalapozottság

A törvényszék helyzetének bemutatásához és a pályázati kiírásban előírt célkitűzés meghatározásához az ügyforgalmi adatok mellett a megalapozottsági mutatók is szükségszerűek.

Ezeket a következő táblázatok mutatják be.

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban) 2022. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	281	35,5%	456	57,6%	27	3,4%	27	3,4%
civil	659	53,7%	271	22,1%	92	7,5%	206	16,8%
polgári	602	53,0%	256	22,6%	80	7,0%	197	17,4%
gazdasági	57	61,3%	15	16,1%	12	12,9%	9	9,7%

Járásbíróság és törvényszék másodfok viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban) 2023-ban								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető	312	33,8%	561	60,8%	23	2,5%	26	2,8%
civil	638	52,0%	280	22,8%	110	9,0%	200	16,3%
polgári	590	52,3%	254	22,5%	100	8,9%	184	16,3%
gazdasági	48	48,0%	26	26,0%	10	10,0%	16	16,0%

A járásbíróságok és a törvényszék viszonylatában, ahogy a fenti táblázatok mutatják, a polgári ügyek esetében nőtt a hatályon kívül helyezések száma, az előző évhez képest. A szakmai vezetés, a kollégiumvezető folyamatosan vizsgálja ezeknek az okát, elemzések is készültek és a szükséges szakmai intézkedések is bevezetésre kerültek.

A következő táblázatok a törvényszék és az ítéltábla viszonylatában mutatják be a megalapozottsági mutatókat. A büntető ügyek tekintetében nőtt a helybenhagyási és csökkent a hatályon kívül helyezési arány. A civilisztikai ügyek tekintetében ez sajnos fordítottan alakult, de a kollégiumvezetés mindkét ügyszakban kiemelt figyelmet fordít erre a területre.

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban) 2022. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	12	20,3%	43	72,9%	3	5,1%	1	1,7%
civil	111	42,4%	79	30,2%	18	6,9%	54	20,6%
polgári	53	36,1%	53	36,1%	10	6,8%	31	21,1%
gazdasági	58	50,4%	26	22,6%	8	7,0%	23	20,0%
büntető másodfok*	10	62,5%	5	31,3%	1	6,3%	0	0,0%

Törvényszék és ítélőtábla viszonylata (civilisztikai és büntető ügyszakban) 2023.évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	17	27,0%	39	61,9%	3	4,8%	4	6,3%
civil	71	34,8%	62	30,4%	27	13,2%	44	21,6%
polgári	34	27,9%	45	36,9%	19	15,6%	24	19,7%
gazdasági	37	45,1%	17	20,7%	8	9,8%	20	24,4%
büntető másodfok*	5	27,8%	9	50,0%	3	16,7%	1	5,6%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítélőtáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

A közigazgatási és a munkaügyi ügyszak esetén is nőtt a helybenhagyási arány, a számok értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a közigazgatási ügyszakban a 2022. évhez képest 2023-ra jelentősen megnőtt a felülbírált határozatok száma.

Első fok és másodfok viszonylata (közigazgatási és munkaügyi ügyszakban) 2022. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
civil	64	59,8%	16	15,0%	5	4,7%	22	20,6%
közigazgatási	14	56,0%	2	8,0%	0	0,0%	9	36,0%
munkaügyi	50	61,0%	14	17,1%	5	6,1%	13	15,9%

Első fok és másodfok viszonylata (közigazgatási és munkaügyi ügyszakban) 2023. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
civil	95	67,9%	11	7,9%	7	5,0%	27	19,3%
közigazgatási	57	69,5%	3	3,7%	4	4,9%	18	22,0%
munkaügyi	38	65,5%	8	13,8%	3	5,2%	9	15,5%

A Kúriai felülvizsgálattal érintett ügyek kimutatását tartalmazza a következő két táblázat.

Kúriai felülvizsgálat 2022. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	13	18,6%	6	8,6%	5	7,1%	46	65,7%
civil	124	35,3%	5	1,4%	58	16,5%	164	46,7%
polgári	64	42,7%	0	0,0%	18	12,0%	68	45,3%
gazdasági	20	45,5%	1	2,3%	3	6,8%	20	45,5%
közigazgatási	29	20,4%	4	2,8%	34	23,9%	75	52,8%
munkaügyi	11	73,3%	0	0,0%	3	20,0%	1	6,7%

Kúriai felülvizsgálat 2023. évben								
	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
	db	%	db	%	db	%	db	%
büntető (+kat.)	19	26,0%	9	12,3%	3	4,1%	42	57,5%
civil	137	30,1%	15	3,3%	53	11,6%	250	54,9%
polgári	101	34,7%	0	0,0%	20	6,9%	170	58,4%
gazdasági	7	30,4%	0	0,0%	6	26,1%	10	43,5%
közigazgatási	20	15,5%	15	11,6%	24	18,6%	70	54,3%
munkaügyi	9	75,0%	0	0,0%	3	25,0%	0	0,0%

A Kúriai felülvizsgálattal érintett ügyek esetén a büntető ügyszakban jelentősen emelkedett a helybenhagyott ügyek száma és aránya, emellett csökkent a hatályon kívül helyezések száma.

A civilisztikai ügyszakban a munkaügyi ügyszak kivételével csökkent a helybenhagyott ügyek aránya, ugyanakkor a gazdasági ügyszak kivételével a hatályon kívül helyezések aránya is (munkaügyi ügyszakban az ügyek mennyisége változatlan, az arány nőtt).

V. A hosszú pertartamú ügyek

Az időszerű ítélkezés mellett, hogy az OBH Elnökének kiemelt stratégiai célkitűzése, az egyik legfontosabb társadalmi elvárás a bíróságokkal szemben. Ki kell emelni, hogy az időszerűségre való törekvés nem mehet a hatékonyság és a magas szakmai színvonal rovására, ezeknek együtt kell érvényesülniük.

Az elmúlt években a BKT bírái, ahogy azt a következő táblázat bemutatja, kiemelkedő eredményt értek el a hosszú pertartamú ügyek számának és arányának csökkentésében.

Ez a lelkiismeretes és elhivatott bírói munkának, a szakmai és igazgatási vezetők támogató hozzáállásának az eredménye, amelyért ezúton is köszönetet mondok minden bíró és vezető részére, nem elfeledkezve természetesen az igazságügyi alkalmazottak segítségéről és munkájáról sem.

A következő táblázatokban bemutatom az elért eredményeket.

2 éven túli ügyek		2020.08.01	2023.12.31	2024.06.30
járásbíróságok civilisztika peres	db	1109	510	437
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	11,55%	8,13%	7,15%
járásbíróságok büntető peres	db	288	102	112
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	16,13%	6,58%	7,53%
büntető kollégium I. fokú peres	db	9	11	17
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	12,86%	10,48%	16,04%
gazdasági kollégium I. fokú peres	db	155	28	39
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	38,46%	11,97%	15,18%
közigazgatási kollégium peres	db	32	21	17
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	3,08%	1,37%	1,43%
munkaügyi kollégium peres	db	45	18	16
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	12,97%	8,41%	7,58%
polgári kollégium I. fokú peres	db	157	87	90
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	37,03%	18,32%	18,52%

A két éven túli ügyeken belül kiemelt figyelmet kell fordítani az öt és tíz éven túli ügyekre, az ezen a területen elért eredmények is kiemelkedőek, mint azt a következő táblázatok mutatják.

5 éven túli ügyek		2020.08.01	2023.12.31	2024.06.30
járásbíróságok civilisztika peres	db	164	67	57
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	1,71%	1,07%	0,93%
járásbíróságok büntető peres	db	30	9	8
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	1,68%	0,58%	0,54%
büntető kollégium I. fokú peres	db	4	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	5,71%	0,00%	0,00%
gazdasági kollégium I. fokú peres	db	10	8	7
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	2,48%	3,42%	2,72%
közigazgatási kollégium peres	db	0	0	1
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,00%	0,00%	0,08%
munkaügyi kollégium peres	db	8	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	2,31%	0,00%	0,00%
polgári kollégium I. fokú peres	db	30	7	10
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	7,08%	1,47%	2,06%

10 éven túli ügyek		2020.08.01	2023.12.31	2024.06.30
járásbíróságok civilisztika peres	db	10	4	3
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,10%	0,06%	0,05%
járásbíróságok büntető peres	db	1	1	1
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,06%	0,06%	0,07%
büntető kollégium I. fokú peres	db	0	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,00%	0,00%	0,00%
gazdasági kollégium I. fokú peres	db	0	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,00%	0,00%	0,00%
közigazgatási kollégium peres	db	0	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,00%	0,00%	0,00%
munkaügyi kollégium peres	db	0	0	0
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	0,00%	0,00%	0,00%
polgári kollégium I. fokú peres	db	10	1	1
	aránya a folyamatban lévő ügyekhez	2,36%	0,21%	0,21%

A pályaműben megfogalmazandó célkitűzés ezen a területen az, hogy az igazgatási hatáskörben biztosítandó minden támogatást meg kell adni változatlanul a bírák részére a hosszú pertartamú ügyek számának csökkentése érdekében, az igazgatási ellenőrzésnek folyamatosnak, következetesnek és célzottnak kell lennie, de akként, hogy ez plusz terhet az ítélkező bírónak ne jelentsen, ezáltal a csökkenő tendenciát fenn kell és lehet tartani ezen a területen.

VI. A bírói munka szakmai támogatása

Az előző pontokban már utaltam rá, alapvető hitvallásom, hogy a vezető elsődleges feladata az ítélkezés feltételeinek biztosítása. Ez különböző területeken valósul meg, ezek közül szeretnék kiemelni néhányat, amelyek már most is működnek és a pályázatom sikere esetén fenn is kívánom tartani. Az elnöki feladat ebben a körben természetesen az igazgatási feltételek biztosítása és a keretek meghatározása lehet, a tényleges megvalósítás szakmai vezetői kompetenciába tartozik.

A pályájuk elején járó, kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák támogatására az instruktor bírói rendszer hatékonyan működik, amelyet a jövőben is ugyanígy kell biztosítani.

A már egyéves gyakorlatnál több tapasztalattal rendelkező bírák esetében – amennyiben ezt igénylik – most is rendelkezésre áll a mentor bírák által nyújtott szakmai támogatás, ez szintén egy olyan hatékony rendszer, amelyet mindenképpen meg szeretnék őrizni.

A szakmai fejlődés érdekében a járásbírói bírák kirendelése a törvényszékre jelenleg is működik, a visszajelzések alapján ez szintén egy olyan gyakorlat, amelyet meg kell őrizni, sőt, szeretném a kollégiumvezetők és a tanácselnökök véleményének kikérése után az ő bevonásukkal ezt lehetőség szerint – természetesen önkéntes alapon – minden járásbírói bíróságon részére biztosítani egy előre, akár évekkel előre tervezhető rendszerben kiterjeszteni.

VII. Az ítélkezési szervezeti struktúra

Az elmúlt évek a BKT ítélkezési szervezetrendszerében is változást hoztak, egyrészt megszűnt a BKKMB és - ezzel párhuzamosan - megalakult két új kollégium, a Közigazgatási és a Munkaügyi Kollégium. Az ezzel kapcsolatos igazgatási feladatok zökkenőmentesen megvalósultak. Ezzel a BKT-n már öt különálló kollégium működik.

Új szervezeti egységként jött létre a Budakörnyéki Járásbírószálon az egységes Nyomozási bírói csoport, amely központilag látja el a BKT területén a nyomozási bírói feladatokat. A csoport létrejöttéhez a járásbírói vezetőinek és a büntető kollégiumvezetésnek a szakmai előkészítő munkáján felül szükség volt a hivatásrendekkel, az ügyészséggel, rendőrséggel, büntetés-végrehajtási intézetekkel történő egyeztetésre, ennek köszönhetően a csoport működése zökkenőmentesen kezdődött és azóta is hatékonyan működik ebben a formában.

Az ítélkezéshez kapcsolódik a járásbírói dolgozó, a végrehajtási ügyek hatékony és időszerű intézését végezni tudó végrehajtási ügyintézők képzése és foglalkoztatása, amelyet a törvényszék oktatásfelelőse és a Polgári Kollégiumvezető szervezett meg, dr. Pintér Mária elnökhelyettes asszony vezetésével és kezdeményezésére.

VIII. A bírák biztonságérzetének erősítése, integritás

Az elmúlt években tapasztalhattuk, hogy megszorodtak azok az esetek, amikor a bíróval szemben tárgyalóteremben vagy azon kívül, főleg a közösségi média platformjain sértő, tiszteletlen, sok esetben fenyegető magatartást tanúsítanak.

Jogos igény, hogy ezekben az esetekben a bíróság, mint szervezet nyújtson segítséget, támogatást vagy adott esetben védelmet a bírák (és a bíróság képviselőjében eljáró személyek) részére.

Miután a jogi környezet által biztosított lehetőségek szűkösek és nem egyértelműek, valamint azt tapasztaltam, hogy sok esetben a sérelmet szenvedett kollégák sincsenek emiatt teljesen tisztában a lehetőségeikkel, létrehoztam a Bírák védelmét erősítő munkacsoportot.

A munkacsoport feladata a sértő, támadó megnyilvánulások elleni fellépés lehetőségeinek megvizsgálása a hatályos jogi környezet keretein belül, esetlegesen jogszabály-módosítási javaslat kidolgozása, illetve amennyiben szükséges, a törvényszék elnöke által meghozandó igazgatási intézkedésre vagy szabályzatalkotásra történő javaslattétel.

Kiemelten fontosnak tartom és a covid időszakát leszámítva rendszeresen megszervezésre is került a törvényszéken az Awareness képzés, az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársainak közreműködésével. Ezt a jövőre nézve is szükségszerűnek tartom.

IX. A tárgyi feltételek biztosítása

A bírói munka támogatása nem csak az előző pontban részletezett szakmai támogatás által kell, hogy megvalósuljon, ahhoz elengedhetetlen a megfelelő munkakörnyezet, az egyéb tárgyi, különösen az informatikai feltételek biztosítása is.

Az egyik első vezetői intézkedésem volt 2019. év elején a lehetőségekhez képest a Thököly úti épület külső környezetének megújítása és a liftek előtti belső terek felújítása.

Az elmúlt években a BKT az OBH Elnöke támogatásának köszönhetően több új épülettel gyarapodott, új épületbe költözött az Érdi és a Ráckevei Járásbíróság és a legnagyobb beruházás végeztével egy sok éves álom megvalósulásaként végre a BKT Székházba történt költözés is megvalósult.

Emellett teljesen megújult a Gödöllői Járásbíróság épülete, de elmondható, hogy valamennyi bírósági épületet érintette felújítási, korszerűsítési munka.

Folyamatos kihívást jelent több szervezeti egység esetében az irattári kapacitás biztosítása. Ezen kihívás megoldása érdekében került sor az elmúlt években a Szentendrei Járásbíróság udvarán egy új irattár felépítésére, jelenleg zajlik a Rózsa utcai irattár felújítása és új, jelentős irattári, illetve bűnjelraktározási kapacitást biztosít a Kövér Lajos utcai helység bérlése.

Valamennyi épület immár klimatizált, a Nagykörösi Járásbíróság épülete kivételével, ahol a munkálatok jelenleg előkészítő szakaszban vannak, a következő év első felében ott is sor kerül a dolgozószobák és a tárgyalótermek légkondicionáló berendezéssel történő felszerelésére.

Az informatikai eszközök fejlesztése az OBH által biztosított források függvényében folyamatos, a következő években elsősorban a bírói laptopok cseréje szükséges, de nagyobb

volumenű informatikai fejlesztést igényel a windows 11 operációs rendszer telepítésének szükségessége, mivel sok jelenlegi eszköz erre nem alkalmas.

X. Létszámgazdálkodás, humán-erőforrás

Az I. pontban már érintettem, hogy a felelős létszámgazdálkodás követelménye akkor teljesülhet, ha folyamatos annak figyelemmel kísérése és elemzése, hogy az ügyforgalmi adatok és a bírói munkateher milyen optimális létszámot követel meg az egyes szervezeti egységekben.

A törvényszék elnökeként a feladat a törvényszék illetékességi területén az ítélkező tevékenység ellátásához szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti létszám arányos biztosítása, figyelembe véve a munkateher-kiegyenlítés célkitűzését is.

A törvényszék elnökének eszközei ezen a téren a bírói létszám tekintetében egyrészt az, hogy a megüresedő álláshelyekre a pályázat kiírását melyik szervezeti egységbe kéri az OBH Elnökétől. Az előterjesztések ebben a körben a Létszámgazdálkodási Kabinet által meghatározott szempontok és elvek figyelembevételével történnek.

A másik lehetőség a kirendelés. Ahogy a bevezetőben jeleztem, vannak olyan speciális jellemzők, amelyek a BKT, mint szervezeti egység sajátossága és amelyek döntően befolyásolják, adott esetben megnehezítik a vezetői döntéseket ebben a körben. Az egyik ilyen sajátosság a sok, de relatív alacsony bírói létszámmal működő járásbíróóság. A BKT valamennyi járásbíróóságára elmondható, hogy egy bíró kiesése az ítélkező munkából elnehezíti a többiek referádáját, a munkaterhet hirtelen megnöveli. Ezért rendkívül nehéz ezzel az igazgatási eszközzel, a kirendeléssel élni.

A másik jellemző, ami megnehezíti a kirendelések hatékony alkalmazását, a földrajzi távolságok és a közlekedési nehézségek az egyes járásbíróóságok között.

Az igazságügyi alkalmazotti létszámhelyzet szintén kardinális kérdés, ami a bírói munkateherre is hatással van és amely esetben szintén kiemelt vezetői feladat az arányos létszám biztosítása.

Annak érdekében, hogy ennek a feladatnak a leghatékonyabban lehessen eleget tenni, a megüresedő igazságügyi alkalmazotti álláshelyek esetében bevezettem azt a rendszert, hogy az egyes szervezeti egységek vezetői nem automatikusan töltik be a megüresedő álláshelyet, elnöki döntést igényel a betöltés engedélyezése, amit minden esetben megelőz egy átfogó elemzés. Erre amiatt volt szükség, mert az álláshelyek esetleges átcsoportosítására csak az üres álláshelyek esetében van lehetőség, az optimális és arányos létszámot folyamatosan és naprakészen figyelemmel kell kísérni és a szükséges intézkedéseket – esetlegesen üres álláshelyek másik szervezeti egységbe történő átcsoportosítását – ennek alapján lehet meghozni.

A BKT engedélyezett létszámhelyzete az elmúlt években a következőképpen alakult.

	2019.01.01.	2024.09.30.
engedélyezett bírói létszám	281	283
engedélyezett iaszos létszám	747	755
engedélyezett bírósági titkári létszám	100	100
engedélyezett bírósági fogalmazói létszám	18	18

Az engedélyezetthez képest a tényleges létszám természetesen folyamatosan változik. A BKT-t fokozottan érinti a fluktuáció, mint azt fent írtam, a sajátos jellegből adódóan a kieső bírói munka még annak pótlása esetén is rövid időn belül elnehezíti a többi referádát és visszaveti az időszerűség terén elért eredményeket.

Meg kell említeni azt, hogy a BKT területén jelenleg is betöltöttek az igazságügyi alkalmazotti álláshelyek. Ez nem jelenti azt, hogy ne lennének nehézségek az egyes szervezeti egységekben, mert a fluktuáció sokkal nagyobb, mint a korábbi években és nehezebb is az álláshelyek alkalmas munkavállalókkal történő betöltése, de jelenleg a tartósan távollévő igazságügyi alkalmazottak álláshelyén is határozott idejű jogviszonnyal foglalkoztatottak vannak, így a tényleges iasz-os létszám például 2024.09.30-án 781 fő volt.

Úgy gondolom, hogy a jelenlegi helyzetben, amikor mindenki által tudott más szervezeti egységek nehéz helyzete és létszámhiánya, ezt is eredményként kell értékelni.

Az előző pontokban említettem a bírói munka támogatását, ez a humán erőforrás támogatás vonatkozásában kiemelkedő szerepet kap, hiszen a megfelelő színvonalú jegyzői, irodai tisztviselői munka a bírák ítélkező tevékenységét jelentősen segíti.

A jegyzők mellett eddig is kiemelt figyelmet szenteltem – és jövőbeli célkitűzés is ennek fenntartása – a fogalmazói és bírósági titkári létszám, a bírói utánpótlás biztosítására.

Ennek érdekében együttműködési megállapodások megkötésére került sor az ELTE Állam- és Jogtudományi Karával, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel és a Károli Gáspár Református Egyetemmel is. Ezen megállapodásoknak köszönhetően a gyakornoki program működik a törvényszéken. ennek a gyakornoki programnak a célja a törvényszék esetében az, hogy a jogásznak készülő hallgatókkal megismertesse a bírói pálya szépségét, bemutassa azokat a lehetőségeket, amik nyitva állnak a szervezetben a végzős hallgatók számára azzal a nem titkolt céllal, hogy az egyetem elvégzését követően fogalmazóként vagy bírósági ügyintézőként esetlegesen elhelyezkedjenek a bíróságon.

A kompetencia alapú foglalkoztatás változatlan célkitűzés. Ezt a célkitűzést az előző pályázatban is megfogalmaztam és változatlanul fontosnak tartom, hiszen a felelős létszámgazdálkodás egyik alapkövetelménye.

Ehhez kapcsolódóan felmérésre került és rendelkezésre áll az egyes szervezeti egységek igazságügyi alkalmazottainak munkakörre lebontott létszámhelyzete, ebből lehet azt látni az egyes létszámgigény elbírálásánál, hogy az adott szervezeti egységnek milyen képzettséggel rendelkező munkavállalóra lehet szükség a feladat ellátásához.

Elkészült a szervezeti tudástérkép. Ezt az előző pályázatomban szintén célkitűzésként határoztam meg, ennek segítségével lehet célzottan bevonni a kollégákat, természetesen önkéntes alapon a különböző oktatásokba, vagy nemzetközi kapcsolatokba.

XI. Gazdálkodás

Alapvető vezetői célkitűzés és követelmény a racionális, takarékos gazdálkodás elve. Ez különösen előtérbe került a 2022. és 2023. években, amikor az energiaárak drasztikus növekedése nagy kihívás elé állította a törvényszéket.

Valamennyi kolléga együttműködésével és megértő hozzáállásával, a takarékosági intézkedések megtartásával ezt az időszakot is sikerült a likviditást megőrizve akként átvészelni, hogy közben a korábban biztosított juttatásokat tudtuk biztosítani, a szükséges felújítási munkálatok elvégzésre kerültek és a megkezdett beruházások folytatódhattak.

A célkitűzésem ezen a területen, hogy az eddigi eredményeket megőrizzük, a különböző, bérrel felüli juttatásokat továbbra is biztosítsuk, ezen belül a szemüveg-költségtérítést változatlanul az adható legmagasabb összegben határozzuk meg, változatlanul legyen lehetőség illetményelőleg felvételére, a cafetéria egyösszegben történő utalásának igénylésére, a rászorulóknak részére temetési és szociális segély folyósítására. Ezekre az elmúlt években mindig volt lehetőség.

XII. Képzések

A központi és helyi képzések rendszere a törvényszéken kialakításra került, a szervezést az oktatásfelelős végzi és a BKT Székházban modern, a XXI. század követelményeinek megfelelő oktatótermek és könyvtár áll valamennyi kolléga rendelkezésére.

Különösen fontosnak és hasznosnak tartom a kollégiumok által szervezett helyi képzéseket, szakmai műhelyeket, melyeknek kézzelfogható eredménye van a szakmai színvonal erősítésében, a megalapozottsági mutatók javulásában és a bírói gyakorlat egységesítésében is.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően célkitűzésem a Phd képzések, másoddiplomás és szakjogász képzések, illetve minden olyan képzés támogatása, amely a kollégák szakmai fejlődését szolgálja.

XIII. Nemzetközi kapcsolatok

Az előző pályázatom célkitűzései között szerepelt a nemzetközi kapcsolatok kialakítása, elsősorban az EJTN által szervezett kapcsolatokban való részvétel.

A BKT nemzetközi kapcsolattartóinak segítségével ez is megvalósult, immár elmondható, hogy rendszeresen fogad a BKT nemzetközi csoportokat és rendszeresen nyílik lehetőségünk arra is, hogy a bírák kiutazzanak ez EJTN csereprogram keretei között a fogadó bíróságokhoz.

Célkitűzésem ezen kapcsolatok fenntartása, lehetőség szerint bővítése, hogy minél több érdeklődő kolléga részére legyen ez a lehetőség biztosított.

XIV. Kommunikáció

A korábbi pályázatomban célkitűzésként határoztam meg a belső- és külső kommunikáció szervezeti átalakítását és erősítését. Az ott írt célnak megfelelően létrehoztam a Sajtó és Kommunikációs Osztályt, kijelölésre került egy büntető és egy polgári ügyszakos sajtószóvivő, akik ezen a tevékenységük mellett szakmailag is támogatják az Osztály működését.

Kialakításra került a sajtóregisztrációs rendszer, ami megfelelően biztosítja a sajtószervek koordinálását, segítséget nyújt a sajtóérdeklődésre számot tartó pereket tárgyaló bírák számára.

A belső kommunikáció területén útjára indult a Bírósági Kis Tudósító, amely rendszeres időközönként összegyűjtve a legfontosabb információkat ad tájékoztatást a törvényszéket érintő eseményekről, hírekről, változásokról.

Ugyanezt a célt segíti megvalósulni az intranet felület, amelyen a kollégák számára adunk tájékoztatást.

Fontosnak tartom az egyes szervezeti egységekben a munkaértekezleteken való személyes elnöki részvételt. Ez a belső kommunikáció, a közvetlenség és az átláthatóság szempontjából is fontos, ezeken szoktam legalább évente két alkalommal tájékoztatni a bírákat és igazságügyi alkalmazottakat az őket érintő helyi, speciális kérdésekről, a törvényszék általános helyzetéről és minden alkalommal lehetőséget biztosítottam arra, hogy a törvényszéket érintő bármely kérdésben választ tudjak adni. Ezt a munkaértekezleti rendszert a pályázatom sikere esetén változatlanul fenntartom.

XV. Közösségi programok

Fontosnak tartom és az előző pályázatomban is célkitűzésként fogalmaztam meg a különböző közösségi programok szervezését és támogatását. Sajnos voltak évek, amikor a pandémia miatt ezek nem voltak megvalósíthatóak, de amikor lehetőség nyílt rá, megszerveztük a hagyományos szentendrei pikniket, a farsangot, ezeket a pályázatom sikere esetén a jövőben is fenntartanám.

Szintén megőrizendő gyakorlatnak tartom a szervezeti egységek közösségi programjainak támogatását, a különböző sporttevékenységek (kosárlabda, labdarúgás, Ultrabalaton-futócsapat) támogatását.

Szintén a közösségi programok része, bár a képzési területnél is meg lehetett volna említeni, de a pályázat sikere esetén folytatni szeretném a BKT bírósági titkárai és fogalmazói részére szervezett találkozókat, tapasztalt bíró és bírósági vezető kollégák bevonásával, a bírói hivatásra történő felkészítés és a közösségformálás szándékával is.

XVI. Hagyományápolás

Az előző pályázat célkitűzései között szerepelt, hogy az OBH Elnöke által meghirdetett pályázat segítségével kerüljön bemutatásra a BKT történelme, ennek megvalósulásaként jelent meg a BKT történetét bemutató két kötet és már előkészítés alatt áll a harmadik könyv is.

Szintén ide, de részben a közösségi programok közé is sorolható az idén első alkalommal, de hagyományteremtő szándékkal megrendezett nyugdíjas-találkozó is.

XVII. Igazgatási szervezeti struktúra megújítása.

A hatékonyságnövelés érdekében 2019-ben új szervezeti struktúra került kialakításra, amit az SzMSz rögzít, ezáltal a feladat és hatáskörök egymástól jobban elkülöníthetőek lettek. Ezt a struktúrát a pályázat sikere esetén fenntartanám, alapvető változtatásra nem szorul, természetesen a feladatok változását és a súlypontok áthelyeződését ezen a területen is folyamatosan után kell követni.

Ahogy az előző pályázatomban fogalmaztam, ma is változatlanul gondolom. A BKT kollektívájába tartozni bíróként, vezetőként rangot és megtiszteltetést jelent.

A pályaműben igyekeztem bemutatni azokat az elképzeléseket, összefoglalni az elveket, amelyekkel a kitűzött célokat elérhetőnek, a legtöbb területen fenntarthatónak tartom.

Ehhez kérem a BKT bírói karának támogatását és az Országos Bírósági Hivatal Elnökétől, amennyiben a tisztség ellátására alkalmasnak talál, az arra történő kinevezésemet.

Budapest, 2024. október 28.

dr. Gerber Tamás